

JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Folketinget
Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Christiansborg
1240 København K

Dato: 21. oktober 2008
Kontor: Dyrevelfærdskontoret
Sagsbeh: Mette Johansen
Sagsnr.: 2005-5415-0025
Dok.: MJO41115

Orientering om praksis for varsling af velfærdskontrol i dyrebesætninger

Den 30. januar 2003 vedtog et flertal i Folketinget bestående af Dansk Folkeparti, Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Enhedslisten og Kristeligt Folkeparti vedtagelse nr. V 45, hvori regeringen bl.a. blev opfordret til at hæve den eksisterende generelle velfærdskontrol fra 2 til 5 pct. af besætningerne. Kravet følger nu af Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 1197 af 19. december 2003, hvorefter fødevareregionerne hvert år skal foretage en stikprøvekontrol af mindst 5 pct. af alle besætninger med mindst 10 landbrugsdyr eller heste, som ikke holdes med landbrugsmæssige formål.

I forbindelse med Justitsministeriets gennemførelse af V 45 blev der lagt vægt på, at kontrollen med besætningerne blev foretaget uden varsling, således at besætningsejerne ikke på forhånd blev advaret om tidspunktet for kontrollen. Det fremgår af den redegørelse for implementeringen af initiativerne i vedtagelse nr. V 45, som er udarbejdet af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Justitsministeriet i april 2003, at stikprøvekontrollen skal udføres ved uanmeldt besøg.

Kravet om uanmeldt besøg blev ikke indskrevet direkte i bekendtgørelsen om stikprøvekontrol, fordi Justitsministeriet i november 2003 havde fremsat et forslag til lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter, som vedrører forvaltningsmyndigheders kontrol og tilsynsvirksomhed, jf. lov nr. 442 af 9. juni 2004 med senere ændringer. Loven, som trådte i kraft den 1. januar 2005, indebærer, at myndigheder som udgangspunkt skal give forudgående underretning om kontrolbesøg 14 dage før, kontrolbesøget gennemføres.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Dette udgangspunkt kan dog fraviges, hvis øjemedet med tvangsindgrebet vil forspildes i tilfælde af underretning. Folketingets Retsudvalg og Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri er orienteret om betydningen af loven ved Justitsministeriets brev af 5. december 2003.

Fødevestyrelsen har oplyst, at fødevareregionerne i overensstemmelse med den aftalte praksis begyndte at udføre uanmeldt velfærdskontrol af besætninger fra januar 2004. I løbet af foråret 2004 blev det imidlertid klart, at der var væsentlige problemer forbundet med i alle tilfælde at gennemføre besætningsbesøgene uanmeldt. Dette skyldtes, at det i et antal tilfælde – trods gentagne forsøg – ikke var muligt at gennemføre kontrollerne, idet den besætningsansvarlige eller dennes repræsentant ikke kunne træffes hjemme.

For at undgå at fødevareregionerne gentagne gange gik forgæves, og at flere besætninger dermed ikke fik besøg, besluttede Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri med Justitsministeriets indforståelse på daværende tidspunkt som en midlertidig foranstaltning at indføre en ordning, hvorefter besætningskontrol kunne ske efter varsel efter to forgæves uanmeldte besøg. Ifølge ordningen skal en besætningskontrol dog gennemføres inden for 48 timer efter at besøget er varslet af fødevareregionen.

Fødevestyrelsens praksis for varsling af besætningskontrol er beskrevet i ”Rapport om dyrevelfærdskontrol og dyretransporter” af 4. oktober 2005, side 14. Rapporten er oversendt til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri af ministeren for familie- og forbrugeranliggender ved besvarelse af udvalgsspørgsmål nr. 24 af 25. oktober 2005.

Fødevestyrelsen anmodede ved brev af 29. januar 2006 Justitsministeriet om at overveje, hvorvidt den midlertidige ordning kunne gøres permanent, således at der fortsat kunne ske varsling af velfærdskontrol af besætninger efter to forgæves forsøg på kontrol. Fødevestyrelsen oplyste i den forbindelse oplyst over for Justitsministeriet, at 109 af 2225 kontrolbesøg, svarende til ca. 5 pct. af besøgene, i 2005 blev gennemført efter varsling. Besøgene var i alle tilfælde forsøgt gennemført inden for 48 timer efter, at varslingen var foretaget.

Ifølge Fødevestyrelsen er varsling af kontrolbesøg nødvendig, fordi det ikke er hensigtsmæssigt at skaffe sig adgang til besætninger med henblik på at udføre stikprøvemæssig kontrol, uden at besætningsejeren eller

dennes repræsentant er til stede under kontrollen. Begrundelsen er bl.a., at der kan være fastsat særlige besøgsregler på den enkelte besætning med henblik på beskyttelse af besætningen mod smitsomme sygdomme. Det overlades derfor typisk til den enkelte besætningsejer at vurdere, i hvilken rækkefølge staldafsnit gennemgås, så man bedst muligt undgår overslæbning af smitte fra et staldafsnit til det næste. Herudover kan besætningsejeren eller dennes repræsentants tilstedeværelse under kontrolbesøget være af betydning for det praktiske forløb og udbytte af kontrolbesøget. En del af velfærdskontrollen kan således kun udføres ved at interviewe den enkelte besætningsansvarlige om forholdene i besætningen. Endvidere består dele af velfærdskontrollen i dokumentkontrol.

På baggrund af Fødevarestyrelsens oplysninger om kontrolbesøgene meddelte Justitsministeriet ved brev af 15. september 2006 Fødevarestyrelsen, at den hidtidige ordning kunne fortsætte indtil videre, således at der også for fremtiden ville kunne ske varsling af regionernes kontrolbesøg efter to forgæves uanmeldte besøg. Justitsministeriet anmodede imidlertid samtidig Fødevarestyrelsen om at modtage nærmere oplysninger om andelen af besøg, der har været foretaget efter varsling i 2006, så snart disse oplysninger forelå, med henblik på en eventuel fornyet stillingtagen til spørgsmålet om forudgående varsling af kontrolbesøg.

Samtidig orienterede Justitsministeriet Folketingets Retsudvalg og Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om Fødevarestyrelsens praksis for varsling af velfærdskontrol. En kopi af brevet vedlægges.

Ved brev af 15. juli 2008 har Fødevarestyrelsen indsendt oplysninger om andelen af kontrolbesøg, der er foretaget efter varsling i 2006 og 2007. Det fremgår heraf, at der i 2006 blev foretaget i alt 2115 kontrolbesøg, hvoraf 98, hvilket svarer til ca. 4,6 pct. af besøgene, blev gennemført efter varsling. Endvidere fremgår det, at der i 2007 blev foretaget i alt 1959 kontrolbesøg, hvoraf 119, hvilket svarer til ca. 6,1 pct. af besøgene, blev gennemført efter varsling. Fødevarestyrelsen har endvidere indstillet, at den nuværende ordning fortsætter, således at kontrollen kan varsles efter to forgæves besøg under forudsætning af, at kontrollen udføres indenfor højst 48 timer efter varslingen.

På baggrund af oplysningerne fra Fødevarestyrelsen agter Justitsministeriet at meddele Fødevarestyrelsen, at ministeriet efter omstændighederne kan tilslutte sig forslaget om, at den nuværende midlertidige ordning gøres permanent.

Justitsministeriet lægger i den forbindelse vægt på Fødevarestyrelsens oplysninger om, at varsling af velfærdskontrol i visse tilfælde er nødvendig, fordi det – bl.a. af hensyn til begrænsning af smitte – ikke er hensigtsmæssigt at skaffe sig adgang til besætninger for at udføre stikprøvemæssig kontrol, uden at besætningsejeren eller dennes repræsentant er til stede under kontrollen.

Endvidere lægger Justitsministeriet vægt på, at andelen af varslede kontrolbesøg, i den årrække hvor Justitsministeriet har fulgt Fødevarestyrelsens praksis, har ligget stabilt på ca. 5-6 pct. af alle kontrolbesøg.

Justitsministeriet kan afslutningsvist oplyse, at det vil blive understreget over for Fødevarestyrelsen, at varsling af kontrolbesøg også fremover kun kan finde sted, hvis der forud herfor har været to forgæves besøg. Endvidere skal kontrolbesøget finde sted inden 48 timer efter, det er varslet.

Justitsministeriet har sendt et tilsvarende brev til Folketingets Retsudvalg.

Med venlig hilsen

Brian Mikkelsen

/ Jens Teilberg Søndergaard